

ALENA MORÁVKOVÁ

VZPOMÍNKA NA PROF. KARLA KREJČÍHO

S profesorem Krejčím jsem měla tu čest spolupracovat v komisi literárněvědných termínů, která vznikla roku 1968 z iniciativy pana profesora v Ústavu jazyků a literatury tehdejší ČSAV, kam jsem byla toho roku přijata na studijní pobyt. V čele ústavu stál prof. Zdeněk Mathauser, který přál každé iniciativě a zasloužil se o tvůrčí atmosféru v ústavu. Profesor Krejčí mě tehdy doslova okouznil svou erudicí i přátelským vztahem k nám, mladým lidem. Bral nás jako rovnocenné partnery a od začátku nám přiděloval referáty, určené pro veřejná vystoupení v ústavu a spojené s širokou diskusí. Současně nás vedl k důsledné drobné práci, vyhledávání literárněvědných termínů v zahraničních encyklopediích a slovnících. Každý člen komise si zvolil jeden termín a ten podrobně zpracoval. Zpracovaná hesla byla soustředěna ve sborníku *Příspěvky k morfologii a sémantice literárněvědných termínů*, který vyšel se zpožděním až v roce 1974. Profesor Krejčí nás rovněž vybízel, abychom přispívali do časopisu *Slavia*, který řídil, třeba jen zpočátku drobnými recenzemi a zprávami.

Kromě toho nás profesor Krejčí uvedl do Literárněvědné společnosti, která tehdy vyvíjela bohatou činnost, a pověřoval nás přednáškami. Postupně jsme se učili veřejně vystupovat a diskutovat – za mých studií na Filozofické fakultě UK koncem 50. let to nebylo zvykem.

A nejen to. Profesor Krejčí nás získal pro členství v Klubu za starou Prahu, kterému předsedal. Díky němu jsme hlouběji poznávali historii Prahy a oceňovali jsme i jeho popularizační umění. S jakou chutí jsme četli jeho knihu *Praha legend a skutečnosti!* Kromě procházek po Praze s podrobným výkladem jsme rovněž ošetřovali hroby významných osobností na Olšanech.

Práce naší terminologické komise pokračovala i po reorganizaci našeho ústavu a sloučení s Ústavem pro českou literaturu počátkem 70. let. To už probíhala normalizace a namísto dřívějšího vedení nastoupil normalizátor doc. Brett a později vznikl Ústav pro českou a světovou literaturu, v jehož čele stál L. Štoll. Celá reorganizace sloužila jen k tomu, aby se mohlo propouštět. Jako řada mých kolegů, ani já jsem tenkrát neprošla politickými prověrkami a moje působení v ústavu oficiálně skončilo. Následovalo dvacetileté období, kdy jsem se ocitla „na volné noze“, a teprve po roce 1989 jsem obnovila práci na akademickém pracovišti.

Bylo velkou zásluhou profesora Krejčího, že naše terminologická komise, která byla oficiálně zrušena, pracovala i po tomto „velkém třesku“. Setkávali jsme se pravidelně v časopise *Slavia* na Strahově. Pro mě byla tato možnost kontinuity práce nesmírně důležitá – těžce jsem prožívala svůj odchod z ústavu a slova profesora Krejčího o tom, že budeme pracovat dál, třebaže bezplatně, bez ohledu na situaci, mi pomohla překonat nejsvízelnější období a neopustit svůj obor. Profesoru Krejčímu také vděčím za to, že mi pomohl v průběhu práce v terminologické komisi zbavit se pocitu izolovanosti, kterým tehdy mnozí moji kolegové – rusisté trpěli, a chápat slavistiku v širších souvislostech. Komparatistická metoda nám rozšiřovala obzory – vzorem nám byla Krejčího publikace *Heroikomika v básnictví Slovanů*.

Občas jsme po skončení schůze naší terminologické komise scházeli ze Strahova petřínskou vyhlídkovou cestou a pan profesor nás upozorňoval na zajímavé pražské reálie. Někdy naše diskuse končily v některé z útulných kavárniček pod Petřínem. Jednou před Štědrým dnem nás pan profesor pozval do restaurace v Loretě na šneky a vysvětlil nám, že to bylo po celý život jeho oblíbené vánoční jídlo. Měli jsme možnost poznat i jeho staromládenecký byt v Moravské ulici na Vinohradech – byl ve čtvrtém patře a bez výtahu –, snad proto pan profesor, který denně šlapal do čtvrtého patra, byl tak pohyblivý až do posledních dnů svého života. Při tehdejších vánočních posezeních jsme zpívali koledy; oblíbená koleda pana profesora byla *Chťic, aby spal* – prý mu ji zpívala jeho maminka, se kterou až do její smrti sdílel společnou domácnost. Vzpomínám, jak pan profesor, pohodlně usazen v křesle, vypouštěl kroužky kouře ze svého oblíbeného doutníku a projevoval se jako vždy jako vtipný společník a diskutér.

Se svou matkou profesor Krejčí sdílí i místo posledního odpočinku na hřbitově na Malvazinkách, nedaleko hrobu Jakuba Arbese, autora, kterému věnoval řadu prací a který patřil k jeho nejoblíbenějším. O svátcích a o Dušičkách nikdy neopomenou Malvazinky navštívit a v této chvíli alespoň v duchu kladu na hrob pana profesora pomyslnou rudou růží.

Dovětek: V roce 1994 se mi podařilo v rámci Obce spisovatelů, jejímž členem pan profesor Krejčí byl, zorganizovat symposium k 15. výročí jeho úmrtí. Byla to tehdy ojedinělá akce. Bohužel, nepodařilo se nám z finančních důvodů vydat z tohoto symposia sborník ani později zamýšlený výbor z prací profesora Krejčího. Teprve v poslední době se to, zdá se, podaří kolegovi Sládkovi z Památníku národního písemnictví.

ERINNERUNG AN PROFESSOR KAREL KREJČÍ

Die Autorin beschäftigt sich mit dem Schaffen von Karel Krejčí aus der Karls Universität, vor allem in 60er und 70er Jahren des 20. Jahrhunderts. Sie bewertet seine verantwortungsvolle Arbeit am Institut für Sprache und Literatur der Tschechoslowakischen Akademie der Wissenschaften, seine inspirative Führung der jungen Wissenschaftler in der Kommission für literarisch-wissenschaftliche Terminologie, in der Zeitung *Slavia* und in der Literarisch-wissenschaftlichen Gesellschaft, sie erklärt seine breite slawistische Orientierung und methodologische Präzision.

